

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők. Előzetesi pénzek és reklamációk Feigl Gyula és Rónai Frigyes kiadók címére küldendők.

Előfizetési ár:
Egész évre 8 korona, félévre 4 korona
negyedévre 2 korona, egyes szám ára 20 fillér.
Nyitár sora 40 fillér.
Hirdetés nagyság szerint.

Megjelenik minden vasárnap.

XXVIII. évfolyam.

Felelős szerkesztő:
JAMBRIK LAJOS.

9. szám.

Egyesült erővel.

Vajmi kevés azoknak a száma hazájukban, kik helyzetükkel, sorukkal teljesen megelégedve volnának. Mindenki többet akarna a földi javakból, örömeikből s minél kevesebbet a munkából. Ezért hangzik aztán a panasz a fennálló jogrend, a különböző intézmények, a művelődési, gazdasági, ipari és kereskedelmi viszonyok mostohasága ellen.

Jogos-e csakugyan a panasz? Annyira rosszak-e nálunk a közállapotok, hogy ezekkel szemben nincs más orvosság, mint a panaszkodás, rombotás és ezen vérrel szerzett szép hazánknak hűtlen elhagyása?

Hiszen hazánk és nemzetünk története azt bizonyítja, hogy láttunk mi már a mostaniaknál sokkal nehezebb napokat is, de azért még sem csüggedtünk, még sem vesztünk el, sőt — mint a palma — saját terhünk alatt erősödünk. Hiszen ma sem szül gyáva nyulat Nubia párduca; ma is áldással árasztja el, gyermekeit e tejjel és mézsel folyó, drága föld. Miért hát a panasz ajkunkon, miért a keserűség szívünkben? Miért várjuk mástól, valami csudától helyzetünk javítását, mikor az egészen a mi hatalmunkban, a mi kezünkben van?

Es mégsem állunk ott, ahol állhatnánk. Nem, mert a magyar ősi büne a széthúzás, a közönyösség és a könnyű élet után való erőszakos törekvés átokként nehezedik minden intézményünkre. Osszetartani a jóban: a haza védelmében és fölvirágoztatásban; nemcsak magunkért, hanem a közért, az emberiség boldogításáért; kevesebbet élvezni és sokkal többet dolgozni: a ki ezekre megtanítaná a magyart, az lenne e honnak második megalapítója.

Es mivel hazánk — mezőgazdasággal foglalkozó állam lévén — legnagyobb részben földművelő

elemmel bír: nagyon természetes, hogy leginkább ennek a népek sorsa érdeklí mindazokat, kiket hazánk és nemzetünk jövője érdekel. „Ez az osztály — mint egy híres nemzetgazdász mondja — a nemzet lájának a gyökere. A korona virágai, levelei és ágai, sőt maga a törzs is elhalhat, de ha a gyökérzet egészséges, ezek ismét megiljedhetnek. Amhol a gyökér nem sokat ér, ott az egész fa is tonkra megy.”

Örömről szolgálhat azonban, hogy hazánk néhány kiváló embere — megértve az idők jelét — áldásos mozgalmat indított meg annak a népek megmentésére, a melyet eddig tanítottak ugyan a népiskolában, az életben szükséges tudományokra, adtak ugyan neki egyéni szabadságot és jogokat, de mindezzel, mint megannyi éles késsel csak önmagát pusztította, mert arra nem nevelte senki, hogy ezen kincseket miként értékesítse, nemcsak a maga, hanem a hazája javára is. Bizonyára sokféle üdvös hatása van ennek, de csak azt említjük föl, hogy rendre, takarékosra szoktatja a népet.

Ahol nincs rend, ott nincs elismerés, nincs megelégedés; a rend ellenben a boldoguláshoz, a megelégedéshez vezet. Rendre kell a népet szoktatni, mert ennek hiányában nem akkor és nem egy teljesíti kötelességeit, a mikor és ahogyan kellene.

A renden kívül takarékosagra is kell szoktatni a népet. Erre ugyan nem kellene nevelni a népet, ha az önzésben, a fősévénységben állana a takarékoság. Idealizmust nem igen találunk nála. Mindent ebből a szempontból néz és ítél: van-e belőle anyagi haszon? Erre vezethető vissza még a gyermekhiány is. Ez azonban épp oly beteges állapot, mint a tékozlás. E két szélsőség között van az arany középut, a józan takarékoság, melyre népünket szintén nevelnünk kell.

Es végül a széjjelhúzás, pártoskodás, egyenetlenkedés veszedelmes nyavalyát irtunk ki népünk minden rétegének lelkületéből, hogy összefogva, egyesült erővel haladhassunk azon az uton, mely az igazi boldoguláshoz vezet.

Dreiszer József dr. kitüntetése.

Lélekemelő, szép ünnepély folyt le az öreg város-háza közgyűlési termében múlt hétfőn. Ekkor adta át ugyanis vármegyénk főispánja Dreiszer József dr.-nak, a községi vizgyógyintézet tulajdonosának a Ferencz József-rend lovagkeresztjét. A terem, ez ünnepélyes alkalomra zsutolásig megtelt előkelő közönséggel.

Bezerédi István dr. főispán gyönyörű beszéd keretében ismertette a kitüntetett orvosnak a közegészségügy terén szerzett érdemeit, majd rámutatott arra, hogy az orvosi pálya egyik legértelmesebb munkáját érte a királyi kitüntetés.

A lelkes éljenzéssel fogadott beszéd után Auguszt János h. polgármester a város közönségének örömét, rokonszenvét tolmácsolta Dreiszer József dr. iránt, ki mint e város szülötte megmutatta szülőföldje iránt érzett igazi szeretetét, mert mint neves fővárosi orvos is, csak visszavagyott Köszegre — szülővárosába.

Majd Mezőhrádszky Kálmán dr. megyei főorvos, a vármegyei orvosikar nevében üdvözölte a kitüntetett kollegát; Kincses István plébános pedig a kath. hitközség világi tisztségűket köszöntötte az ünnepeltben.

Dreiszer József dr. könyekig meghatottan és az elragadtatástól remegő hangon mondott köszönetet a királynak és a kormánynak a legmagasabb kitüntetésért, majd köszönetét fejezi ki az őt üdvözölőknek és megjelenteknek, mire az ünnepélyes aktus a városházán véget ért.

Az ünnepi diszülés után, a vendégszerető gazda,

Tárca.

A színész.

I.

Egy szerényen butorozott szobában, meglehetősen jókarbau levő pamlagon feküdt Réti Odón, egy kellemes külsejű, mintegy tizenhét éves ifjú. Kezében könyvet tartva, mezőre nézett a betűkre, míg gondolatai, mint az arczán látható volt, más sokkal érdekesebb szférákban kalandoztak. Arczát szokatlan pirboritá, szeméi örömtől sngárgzóttak, kezéből kiesett a könyv — felemelkedett a pamlagról — ekkor kinyitott az ajtó és belépett rajta nő, kinek arczán a gond, a nélkülözés és a régi jó idők eltörölhetetlen nyomokat hagytak.

— Tanulsz, fiám? — szólította meg az ifjút.
— Igen, igen, — hebegé Odón, mialatt lesütötte szeméit és hirtelen telemelte a pamlagon fekvő könyvet.

— Odón, de nem mondtad az igazat, az arczod kigyuladt, a szemeid szokatlan tűzben égnek. Beteg vagy?

— Nem, anyám! De tudd meg legforróbb kívánságomat, tudd meg most, hogy fiad boldogtalan, igen boldogtalan. Itt e szobában, a száraz könyvek között, nem tudom feltalálni régi jókedvemet; tudom, hogy szomorítanak szavaim, tudom, hogy egykor híres ember lesz belőlem, hírnévre fogok szert tenni, de nem az iskolában, nem az egyetemen, hanem a színpadon. Igen anyám, ha színész leszek szorgalom és kitartás által babérokat fogok aratni.

— Fiam, már megint ezek az ifjúkori ábrándozások? Elfelejtetted ígérségedet, hogy e tárgyról nem fogsz többé beszélni, beszélni, hogy tanulni fogsz? — kérde az anya.

— Igaz, megígértem, de ígéreteimet nem teljesíthetem, mert tudom, hogy nem fogom iskoláimat elvégezni; de a színpadon, oh, a színpadon ott lenne belőlem ember. Anyám, hallgasd meg egyetlen gyermeked kérését!

— Nem! Apád sírjára esküszöm, hogy beleegyezéssel sohasem leszel komédiás nem leszel fizetett bolond. Inkább halált, mint e gyalázatot!

E szavak után az özvegy fájdalmas zokogásban tört ki.

— Oh, anyám, anyám, nem szomorítlak, nem leszek színész, de e könyvek közt itt élni, valóságos kiu; ha átadad fiadat, mi gyönyörrel olvassam. Shakespeare drámáit, mily jól szaval, akkor mondanád, hogy ne legyek színész. Mert a színészet épp oly művészet, mint akár a festészet vagy a szobrászat! Nem leszek komédiás, művész leszek! Anyám, oh, engedd meg, hogy legforróbb óhajom teljesüljön.

— Soha! — mondá az özvegy és elhagyta a szobát.

II.

Hetet ütött az óra. A színház zsutolásig megtelt. Már három nap óta öles falragaszok hirdetik X. város lakóinak, hogy ma új darabot adnak és egy újonnan szerződött tag fog fellépni.

A függöny felgördül, a színpadon egy ifjú áll és ez ifjú — Réti Odón. Anyja tehát beleegyezett? Oh, nem, Odón megszökött. Remegve kezd beszélni, majd nekihevíül és a közönség lelkes tapsai között gördül le a függöny. — Odón a legboldogabb ember; szeméi épp úgy csillognak, mint két hónappal ezelőtt, mikor odahaza teküdt a pamlagon és álmódott színpadról, szerepről, taparról.

Alma nagyon hamar megvalósult. Elérte cséjajt

Tüdőbetegségek, hurutok, szamar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen-zámtalan tanár és orvos által naponta ajánlva

Mint hogy ériktelen utáztatokat is kiadnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

Siroin

Emeli az étvágyat és a testvélyt, megszünteti a köhögést, váládócot, éjjeli izzadást.

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszer-tárakban. — Ára 5vegenkint 4— korona

